

TERMAL musta

Päiväys: 29.5.2009

Edellinen päiväys: 15.6.2005

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot**

1.1.1 Kauppanimi
TERMAL musta

1.1.2 Tunnuskoodi
006 7689

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus

1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna
Maalaustyö
Tuotteen kuvaus: Silikonihartsimaali

1.3 Valmistajan, maahantuoja tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot

1.3.1 Valmistaja, maahantuoja tai muu toiminnanharjoittaja
Tikkurila Oy

1.3.2 Yhteystiedot

Postiosoite PL 53
Postinumero ja -toimipaikka 01301 VANTAA
Puhelin (09) 857 71
Telefax (09) 8577 6936

1.3.4 Käyttöturvallisuustiedotteesta vastaa

Tikkurila Oy, Tuoteturvapalvelu, e-mail: productsafety@tikkurila.com

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

Tikkurila Oy, Ympäristö ja turvallisuus: (09) 857 71; Myrkytystietokeskus: (09) 471 977

2. VAARAN YKSILÖINTI

Syttyvää.

Haitallinen, Xn

Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle. Vakavan silmävaurion vaara. Ärsyttää ihoa. Tarkemmat varoitusetikettitiedot on esitetty kohdassa 15.1.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

3.1.1 CAS-numero	EINECS	3.1.2 Aineosan nimi	3.1.3 Pitoisuus	3.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
1330-20-7	215-535-7	Ksyleeni	25 - 50 %	Xn; R10-20/21-38
71-36-3	200-751-6	n-Butanoli	10 - 20 %	Xn; R10-22-37/38-41-67
108-88-3	203-625-9	Tolueeni	1 - 5 %	F, Xn; R11-38-48/20-63-65-67
100-41-4	202-849-4	Etylibentseeni	5 - 10 %	F, Xn; R11-20

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Erityiset ohjeet**

4.2 Hengitys

Liian suurelle liuotepitoisuudelle altistunut henkilö siirretään raittiiseen ilmaan ja pidetään levossa ja lämpimänä. Jos hengitys on vaikeutunut, annetaan tekohengitystä tai happea ja viedään lääkärinhoitoon.

4.3 Iho

TERMAL musta

Päiväys: 29.5.2009

Edellinen päiväys: 15.6.2005

Tuotteen saastuttamat vaatteet riisutaan. Iho pestään vedellä ja saippualla, jonka jälkeen iho rasvataan. Suuret määrät voi hätätapauksessa ennen pesua pyyhkiä liuottimeen kostutetulla kankaalla ja pienet roiskeet puhdistusemulsioilla tai ruokaöljyllä.

4.4 Roiskeet silmiin

Silmiä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä n. 15 min. Tarvittaessa lääkäriin.

4.5 Nieleminen

Juodaan vettä tai maitoa. Ei saa oksetta. Mikäli on selvästi nielty tuotetta, otetaan yhteys lääkäriin.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sopivat sammutusaineet**

Käytetään jauhe-, vaahto- tai CO₂-sammutusta. Pienet määrät voidaan myös sammuttaa tukahduttamalla.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

Sammutukseen ei tule käyttää pelkkää vettä, koska vesi voi levittää palavan nesteen paloa.

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Palossa muodostuu hajoamistuotteita sisältävää savua, jonka hengittämistä on vältettävä.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**

Tupakointi, kipinöivät työt, hitsaus tms. vahinkopaikan läheisyydessä keskeytettävä välittömästi. Vältettävä liuotehöyryjen hengittämistä ja huolehdittava alueen tuuletuksesta.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään.

6.3 Puhdistusohjeet

Vuotanut neste imeytetään hiekkaan tms. imevään materiaaliin. Pienet määrät pyyhitään liuotepitoisella trasselilla tms. Jätteet kerätään ongelmajätteenä hävittämistä varten. Likaantunut alue pestään emäksisellä pesuliuoksella.

Huom! Hapettumalla kuivuvaa öljyä tai alkydiä sisältävät tuotteet (vernissa, alkydimaalit ja -lakit yms.) voivat huokoiseen materiaaliin sekoittuneena aiheuttaa itsesyttymisen. Tällainen jäte on kerättävä erilleen ja säilytettävä esim. vedellä kostutettuna ennen hävitystä tai poltettava.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Käsitteleminen**

Liuotehöyryt voivat muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen. Liian korkeiden liuotehöyrypitoisuuksien muodostumisen estämiseksi käyttöpaikalle järjestetään riittävä ilmanvaihto.

Tupakointi, avotulen teko, kipinöivät työt ja hitsaus käyttöpaikan lähistöllä on kielletty.

Ruiskumaalauslaitteiston, sekoitusastioiden ym. maadoituksesta maadoitusjohtimin tulee huolehtia staattisen sähkön muodostumisen estämiseksi.

7.2 Varastointi

Varastoidaan kuivassa, hyvin tuulettuvassa viileässä paikassa, erossa sytytyslähteistä. Pakkaus pidetään tiiviisti suljettuna ja erillään elintarvikkeista.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Altistuksen raja-arvot****8.1.1 HTP-arvot**

Ksyleeni	50 ppm (8 h)
Etylibentseeni	50 ppm (8 h)
n-Butanoli	50 ppm (8 h)
Tolueeni	50 ppm (8 h)

TERMAL musta

Päiväys: 29.5.2009

Edellinen päiväys: 15.6.2005

- 8.1.2 Muut tiedot**
HTP = Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet 2007
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta**
Huolehdittava työpisteen riittävästä tuuletuksesta. Jos yleisilmanvaihto ei ole riittävä, on järjestettävä tehokas kohdepoisto tai, jos mahdollista, suoritettava työ ruiskumaalauskaapissa tai vastaavassa tarkoitukseen suunnitellussa tilassa.
Työntekijöiden työnopastus on suoritettava huolellisesti.
- 8.2.1.1 Hengityksensuojaus**
Jos ilmanvaihto käyttöpaikalla on riittämätön, on käytettävä puoli- tai kokonaamaria varustettuna A-typin kaasunsuodattimella (ruskea), hionnassa P2 -tyypin hiukkassuodattimella. Ruiskumaalauksessa käytettävä yhdistelmäsuodatinta AP. Yhtäjaksoisessa pitkäaikaisessa työssä suositellaan käytettäväksi moottorikäyttöistä puhallinsuojainta tai eristävää suojainta (raitisilma- tai paineilmahuppua tms.)
- 8.2.1.2 Käsiensuojaus**
Käytettävä suojakäsineitä. Sopiva suojakäsinemateriaali on esim. nitrilikumi. Ihovoiteen käyttö on suositeltavaa.
- 8.2.1.3 Silmiensuojaus**
Ruiskumaalauksessa on huolehdittava silmien suojaamisesta.
- 8.2.1.4 Ihonsuojaus**
Ruiskumaalauksessa on käytettävä tarkoitukseen sopivaa suojavaatetusta.

9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

- 9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)**
Musta, viskoosi neste, voimakas haju
- 9.2 Terveysturvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot**
- 9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue** 137 - 145 °C *)
- 9.2.3 Leimahduspiste** 25 °C *)
- 9.2.5 Räjähdysominaisuudet**
- 9.2.5.1 Alempi räjähdysraja** 1,0 til-% *)
- 9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja** 7,0 til-% *)
- 9.2.7 Höyrynpaine** 0,7 kPa (20°C) *)
- 9.2.8 Suhteellinen tiheys** 1,1
- 9.2.9 Liukoisuus**
- 9.2.9.1 Vesiliukoisuus** Ei liukene
- 9.3 Muut tiedot**
Suhteellinen haihtuvuus (BuAc=1) : 0,76 *)
*) = Ksyleeni

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

- 10.1 Vältettävät olosuhteet**
Liutehöyryt voivat suljetussa tai huonosti tuulettuvassa tilassa muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen.
- 10.2 Vältettävät materiaalit**
Säilytetään erillään hapettavista aineista sekä vahvoista emäksistä ja hapoista.
- 10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet**
Palaessa ja korkeassa lämpötilassa vapautuu haitallisia hajoamistuotteita.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1 Välitön myrkyllisyys**
Katso kohta 11.5

TERMAL musta

Päiväys: 29.5.2009

Edellinen päiväys: 15.6.2005

- 11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys**
Tuote sisältää butanolia, joka aiheuttaa vakavan silmävaurion vaaran.
- 11.3 Herkistyminen**

- 11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin**
11.5.1 Hengitysaltistus
Tuotteesta haihtuvien liuotehöyryjen tai ruiskutussumun hengittäminen voi ärsyttää hengityselimiä ja limakalvoja sekä aiheuttaa päänsärkyä ja huonovointisuutta. Pitkäaikainen suurten pitoisuuksien hengittäminen vaikuttaa huumaavasti ja voi aiheuttaa hermostollisia oireita, kuten väsymyys, hermostuneisuutta ja unen häiriöitä.
11.5.2 Ihokosketus
Toistuva ihokosketus poistaa ihoa suojaavan rasvakerroksen ja voi aiheuttaa ärsytysihottumaa. Roiskeet ärsyttävät silmiä.
11.5.3 Muut vaikutukset -

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset**
Maalituotteita tulee aina käsitellä huolellisesti, eikä niitä saa päästää maaperään, viemäriin tai vesistöön.

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1 Hävitettävä tuote
Jätteet kerätään ja hävitetään jätehuoltoviranomaisten hyväksymän jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Nestemäinen jäte tulee toimittaa ongelmajätteiden keräily pisteeseen tai muualle vastaavaan paikkaan ongelmajätteenä käsiteltäväksi. Nestemäisen jätteen EWC jättekoodi esim. 08 01 11 (maali- ja lakkajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita). Liuotinvapaa, kovettunut maali- ja maalausjäte voidaan yleensä toimittaa kaatopaikalle.
- 13.2 Pakkausjäte
Tyhjät, kuivat myyntipakkaukset voidaan toimittaa järjestettyyn pakkausten kierrätykseen tai tällaisen mahdollisuuden puuttuessa yleiselle kaatopaikalle.

14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1263
14.2	Pakkausryhmä	III
14.3	Maakuljetukset	
14.3.1	Kuljetusluokka	3
14.3.3	Rahtikirjan mukainen nimitys	maali
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	3
14.4.2	Oikea tekninen nimi	paint
14.4.3	Muita tietoja	EmS: F-E,S-E
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.1	ICAO/IATA-luokka	3
14.5.2	Oikea tekninen nimi	paint

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- 15.1 Varoitusetiketin tietoja
15.1.1 Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi
Xn Haitallinen

TERMAL musta

Päiväys: 29.5.2009

Edellinen päiväys: 15.6.2005

15.1.2 Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet Ksyleeni
n-Butanoli**15.1.3 R-lausekkeet**R10 Syttyvää.
R20/21 Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle.
R38 Ärsyttää ihoa.
R41 Vakavan silmävaurion vaara.**15.1.4 S-lausekkeet**S2 Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
S23 Vältettävä liuotehöyryn/ruiskutussumun hengittämistä.
S26 Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.
S36/37/39 Käytettävä sopivaa suojavaatetusta, suojakäsineitä ja silmien- tai kasvonsuojainta.
S46 Jos ainetta on nieltä, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.
S51 Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.**16. MUUT TIEDOT****16.1 Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista**R48/20 Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle hengitettynä.
R63 Voi olla vaarallista sikiölle.
R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
R10 Syttyvää.
R20/21 Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle.
R38 Ärsyttää ihoa.
R41 Vakavan silmävaurion vaara.
R11 Helposti syttyvää.
R20 Terveydelle haitallista hengitettynä.
R22 Terveydelle haitallista nieltynä.
R37/38 Ärsyttää hengityselimiä ja ihoa.
R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.**16.4 Lisätiedot**Tikkurila Oy, Tuoteturvapalvelu
Puh. (09) 857 71
Fax (09) 8577 6936
E-mail: productsafety@tikkurila.com**Allekirjoitus**

a/ars